

SAMOEVALVACIJA NI PROJEKT!

SAMOEVALVACIJA

Samoevalvacijo opredeljujemo kot strokovni postopek samoocenjevanja, s katerim vzgojno-izobraževalni zavod pridobi podatke o kakovosti svojega dela (Brejc idr., 2013).

Brejc in Koren (2011 a) navajata, da se vzgojno-izobraževalni zavodi samoevalvacije lotevajo iz več razlogov: ker se je morajo ali ker se je želijo, lahko pa tudi zaradi obobjega. Po eni strani gre za zunanjo odgovornost (delovanje v skladu z zakonodajo), po drugi strani pa za notranjo ali profesionalno odgovornost oz. izboljševanje (npr. potrebe vzgojno-izobraževalnega zavoda, da se izboljšuje, profesionalno zavedanje in ravnanje).

S sprotnim spremljanjem in končnim ovrednotenjem dejavnosti za doseganje zastavljenih prednostnih ciljev izboljšav v določenem obdobju (npr. v enem šolskem letu) je samoevalvacija temeljna dejavnost (metoda) delovanja vzgojno-izobraževalnega zavoda. Na podlagi ugotovitev (npr. samoevalvacijsko poročilo) se opredelijo priporočila in ukrepi, ki se upoštevajo pri načrtovanju za naslednje šolsko leto in tako zvišajo kakovost dela organizacije (Brejc idr., 2014).

PROCES SAMOEVALVACIJE V NAŠEM VRTCU

1. leto

Ravnateljica je v začetku šolskega leta 2014/2015 vzgojiteljskemu zboru predstavila pomen samoevalvacije, ki se je bomo lotili v prihodnjem šolskem letu. Zaposlene je pozvala k razmisleku o pripravljenosti sodelovanja v timu za izvedbo le-te.

Tako se je oblikoval tim, ki šteje tri članice ter pomočnico ravnateljice in ravnateljico. Tim se je v drugi polovici šolskega leta 2014/2015 pod okriljem Šole za ravnatelje začel usposabljalati za uvajanje izboljšav in samoevalvacije. Na temelju pridobljenega znanja je tim večkrat organiziral delavnice akcijskega načrtovanja izboljšav.

Ob uvedbi novosti – »dodatnega projekta« je bilo v kolektivu čutiti dvome glede dodatnega dela in »papirologije«.

Kasneje se je izkazalo, da samoevalvacija ni projekt, temveč postopek notranjega vrednotenja kakovosti našega dela.

Na prvi delavnici so bili strokovni delavci vrtca spodbujeni k razmišljanju o uglašenosti s sodelavci glede skupnih ciljev in vrednot ter določanju ciljev izboljšav:

Naše izkušnje v kolektivu so pokazale, da so predlogi in ideje za izvedbo dejavnosti prihajale pretežno od strokovnih delavk. Otroci so v manjši meri dajali pobude in ideje, prav tako niso bili aktivno prisotni pri načrtovanju za izvajanje dejavnosti, pri evalvaciji dejavnosti ... Torej je bila participacija otrok relativno majhna, čeprav so izhodišča za otrokovo participacijo najpogostejše utemeljena s Konvencijo o otrokovih pravicah (1989), ki je državo podpisnico zavezala k uresničevanju otrokovih pravic. Tudi rezultati raziskav (Turnšek, 2009) kažejo, da imajo otroci v vrtcih le redko možnost uresničiti svoje zamisli.

Delavci v našem vrtcu se zavedajo, da je tudi participacija otrok pomemben element za njihov razvoj samopodobe, spretnosti, veščin ter kompetenc, zato je na tem področju treba narediti premik.

Ugotovljeno je bilo tudi, da bi lahko izboljšali področje odgovornosti, ki se deloma nanaša na različne deležnike, npr. strokovne delavce, okolje. Strokovne delavce smo želeli spodbuditi, da bi čim večkrat aktivno sodelovali v strokovnih razpravah, upoštevali postavljene roke ter dosledno izpolnjevali zadolžitve. Prav tako smo želeli okrepiti sodelovanje z okoljem, pri čemer imajo kot pobudniki ključno vlogo strokovni delavci.

Tako je vzgojiteljski zbor za obdobje treh let (2015–2018) izglasoval prednostna cilja, in sicer:

- na področju učenja in poučevanja (dosežki otrok): *ponujati čim bolj aktualno in pestro ponudbo vsebin, dejavnosti in metod ter biti dojemljiv za otrokove samoiniciativne pobude (uporaba nestrukturiranega materiala, participacija otrok),*
- na področju vrednot (strokovni delavci): *izboljšati odgovornost.*

Nato so sledile delavnice za oblikovanje dejavnosti zastavljenih ciljev. Delo je potekalo v skupinah. Dogovorili smo se, da se nekaj skupin posveti prvemu cilju, preostale pa drugemu. Z metodo »viharjenje z mehurčki« smo po korakih (znanje otrok, možni razlogi za sedanje stanje na izbranem cilju, na katerih močnih točkah lahko gradimo za izboljšanje izbranega cilja, možni izzivi pri uresničevanju predlaganih dejavnosti, nabor dejavnosti za uresničevanje cilja ...) izbrali dejavnosti za uresničevanje izbranih ciljev.

Na delavnici nam je bilo osrednje vodilo oz. vprašanje: »Kako bomo vedeli, da je cilj dosežen?« Pri poročanju so se v razpravo aktivno vključevali vsi zaposleni in tako soodločali pri izboru.

Naslednjo delavnico smo namenili »podatkom«, in sicer smo v uvodnem delu članice tima strokovnim delavcem predstavile pomen odločanja na podlagi podatkov in zbiranja podatkov na področju učenja in poučevanja ter načine in metode zbiranja podatkov. Pri zbiranju podatkov je zelo pomembna uporaba podatkov, in sicer to, ali lahko navedene podatke dejansko uporabimo in kako (analiza in interpretacija kvalitativnih in kvantitativnih podatkov).

V nadaljevanju smo izvedle delo po skupinah, kjer so zaposleni izbranim dejavnostim s prejšnje delavnice oblikovali merila za spremljanje zastavljenih ciljev.

Tim je pripravil predlog akcijskega načrta za vrtec, ki ga je sooblikoval celoten vzgojiteljski zbor, in tako smo v šolskem letu 2015/2016 začeli voditi celoten proces samoevalvacije. Sledilo je načrtovanje po starostnih obdobjih, nato pa še po oddelkih.

V vseh oddelkih obeh starostnih obdobjih je bil opravljen posnetek stanja na temo prednostnih področij. Podatke smo zbirali s posnetki stanja, kontrolnimi listami, opaznanji ... Frekvence spremljanja so bile različne. Tako so nekateri strokovni delavci opravljali meritve mesečno, v večini pa poleg začetnega stanja še dvakrat letno.

Na temelju zapisa refleksije na ravni aktivov se je tim za samoevalvacijo lotil priprave samoevalvacijskega poročila vrtca.

Strokovni delavci smo prvi cilj, to je ponujati čim bolj aktualno in pestro ponudbo vsebin, dejavnosti in metod in biti dojemljiv za otroke samoiniciativne pobude, velikokrat uresničevali v neposredni bližini vrtca, saj nam naravno okolje to omogoča. Tako so gozd, travniki in polja postali naša igralnica na prostem. Zavedamo se namreč, da je prostor marsikdaj tudi ključen dejavnik, da neko dejavnost naredimo še bolj privlačno, kot bi bila sicer v zaprtih prostorih vrtca, poveča pa se nam tudi možnost za poseganje po nestrukturiranem gradivu.

Meritve so potrdile, da smo otrokom ponujali veliko več nestrukturiranega gradiva kot prejšnja leta. Izkazalo se je tudi, da so otroci v prvem starostnem obdobju procentualno bolj posegali po teh gradivih kot v višjih razredih. Strokovni delavci so predlagali nadgraditev manipuliranja z nestrukturiranim gradivom, in sicer prek izdelanih didaktičnih igrac ter iger iz tega gradiva.

Tudi na področju participacije oz. soddločanja otrok v procesu načrtovanja in izvedbe dejavnosti je bil tekom leta viden napredek, saj so strokovni delavci ustvarili primerne pogoje za participacijo. Zavedamo se namreč, da lahko otrok sodeluje takrat, ko je sproščen, svoboden, vzpostavi zaupljivo vez in ko je slišan.

V sklopu drugega cilja, to je odgovornost, smo v sodelovanju s Šolo za ravnatelje organizirali predavanje dr. Justine Erčulj na temo *Etika*, ki je bilo izvedeno v dveh delih. Večina kolektiva se je udeležila tudi izobraževanja *Pozitivna disciplina* izvajalca Janija Prgića, ki je prav tako pripomogel k izvajanju pozitivne prakse v oddelkih in k ozaveščanju tega dela prednostne naloge.

Na strokovni razpravi smo dosegli, da so se strokovni delavci začeli aktivneje vključevati v strokovne razprave, da je prišlo do boljšega medsebojnega sodelovanja in da je vsak vsaj enkrat izrazil svoje mnenje. Tako je postala razprava bolj odprta, intenzivna in raznolika.

Glede doslednega upoštevanja in spoštovanja postavljenih rokov ter spremljanja opremljenosti oddelčnih oglasnih desk pa so rezultati pokazali, da se je dvignila raven odgovornosti strokovnih delavcev, vendar še ni bila popolnoma realizirana.

Ugotovljeno je bilo tudi, da se je v primerjavi s prejšnjimi leti zvišala raven sodelovanja z okoljem.

Po prvem letu samoevalvacije smo bili z rezultati načrtovanih ciljev na nivoju vrtca sicer zadovoljni, se je pa izkazalo, da bi bilo treba poenotiti merila po starostnih obdobjih, saj je bilo dobljene rezultate težko umestiti na skupni imenovalec (nekateri strokovni delavke so merile odziv otrok, nekatere pa lastno angažiranost, oz. to katere aktualne oz. nevsakdanje teme so otrokom ponudile).

2. leto

Pri pripravi akcijskih načrtov smo poenotili merila po starostnih obdobjih, preostale faze načrtovanja pa so ostale enake.

Dejavnosti za realizacijo ciljev smo nadgradili oz. podrobneje opredelili:

1. cilj: *ponujati čim bolj aktualno in pestro ponudbo vsebin, dejavnosti in metod ter biti dojemljiv za otroke samoiniciativne pobude*

- pogosteje ponujati nestrukturirano gradivo in ustvarjati pogoje za ustvarjalno igro, izdelati didaktične igrace in igre,
- participacijo otrok vključiti tudi v dnevno rutino ter bivanje na prostem,
- povišati stopnjo pestrih dejavnosti ter aktualnih dogodkov;

2. cilj: *izboljšati odgovornost*

- dvigniti kakovost strokovnih diskusij – krožki za kakovost,
- dosledno upoštevanje in spoštovanje postavljenih rokov,
- uvesti nenapovedane hospitacije – učne sprehode (saj je bil kolektiv mnenja, da le-te zvišujejo stopnjo odgovornosti strokovnih delavcev v oddelku, posredno pa tudi celotnega vrtca),
- spodbuditi sodelovanje z okoljem.

Strokovni delavci so primerjali rezultate s prejšnjim letom in ugotovili, da so otroci pobude izražali večkrat in tudi bolj smiselno.

Otroci so nestrukturirano gradivo pogosteje uporabljali, opaziti je bilo ustvarjalno igro, otroci po posegali tudi po didaktičnih igračah in igrah iz nestrukturiranega gradiva. Pestre dejavnosti so bile večkrat na dnevnem redu, izkoristili so vsako spremembo v naravi, vreme, dogodek ...

Participacija se je prepletala med vsemi segmenti našega prednostnega cilja: pri uporabi nestrukturiranega gradiva, pri izvedbi pestrih dejavnosti ter dnevni rutini.

Kakovost strokovnih diskusij smo dvignili tako, da smo s ciljem po večji aktivnosti vsakega člana našega kolektiva oblikovali t. i. *krožke za kakovost*. Tudi za večino oblik preostalega sodelovanja smo oblikovali manjše skupine, s čimer smo omogočili, da je z aktivnim prispevkom prišel do izraza vsak član našega kolektiva (prej so sodelovali vedno eni in isti strokovni delavci, ostali pa so bili neaktivni in zadržani). Opazili smo, da je prišlo tudi do poglobljenega medsebojnega sodelovanja, diskusije so tako postale bolj odprte, intenzivne in raznolike.

Odstotek doslednega upoštevanja in spoštovanja postavljenih rokov se je z začetnih 90 % na koncu šolskega leta dvignil na 100 %. Nenapovedane hospitacije so pokazale, da so bili na oddelčnih oglasnih deskah vedno prisotni zahtevani zapisi dnevnih aktivnosti in dejavnosti.

Na področju sodelovanja z okoljem pa smo ugotovili, da so objavljeni članki na spletni strani vrtca in občine ter v občinskem informatorju kazalnik, da je bilo sodelovanja z okoljem še več kot pretekla leta, kar dokazujejo tudi evalvacije LDN oddelkov.

3. leto

Dejavnosti za realizacijo ciljev smo poleg obstoječih še nadgradili, in sicer:

- spodbujanje vzročno-posledičnega mišljenja pri otrocih (v sklopu 1. cilja),
- priprava konstruktivne strokovne diskusije – krožka za kakovost,
- strokovni delavec se vključuje v različne oblike profesionalnega razvoja (v sklopu 2. cilja).

Rezultati meritev so pokazali, da otroci pogosteje izražajo pobude in tudi bolj smiselno. Pri uporabi NM so bili otroci bolj drzni, velikokrat so ga zamenjali za obstoječe gradivo (npr. v kuhinjo odnesejo žebličke in z njimi kuhajo), pogosteje so posegali po didaktičnih igrah iz NM. Pestre dejavnosti so bile večkrat na dnevnem redu, izkoristili so vsako spremembo v naravi (npr. sneg, ličkanje koruze), vreme (led – drsanje, poleti: bosa učna pot ...), dogodek (pust, zlati košarkarji ...). Udeležba otrok se je prepletala med vsemi segmenti našega prednostnega cilja: pri uporabi nestrukturiranega gradiva (otrok lahko predlaga, s čim se bo igral, ima možnost prinesti svoje gradivo, izbira obliko ustvarjalne igre ...) in pri izvedbi pestrih dejavnosti (daje pobude zanje, išče drugačne rešitve pri dejavnosti, se uči na napakah ...). Skratka, participacija je bila prisotna kot »vezivo« pri vseh dejavnostih in dnevni rutini.

Na področju vzročno-posledičnega mišljenja pa so bili v vseh oddelkih izmerjeni najnižji rezultati. V določenih skupinah je bila prva meritev 0 %, najvišje izmerjena prva meritev pa le 20 % otrok, ki sodeluje v pogovoru na višjem nivoju. Tekom leta se je sicer rezultat večinoma izboljšal, vendar ni presegel 40 % kar pa je tudi razvojno pogojeno. V prihodnje se bomo te meritve lotili drugače, bolj strukturirano, timsko usklajeno ter z več teoretičnega znanja.

V sklopu 2. cilja – odgovornost strokovnih delavk in delavcev – smo zagotovo zelo napredovali. Upoštevanje in spoštovanje postavljenih rokov pri dokumentaciji, obrazcih in poročilih ni več dilema. Oglasne deske so skrbno

urejene in aktualno opremljene z dnevnimi dejavnostmi, s fotografijami, pesmimi ter z drugimi zanimivostmi. Veliko truda smo vložili v krožke za kakovost, kjer smo z začetnega poslušanja ter sodelovanja vedno istih strokovnih delavcev prešli na aktivnejše sodelovanje vseh strokovnih delavcev, do poglobljenih odprtih, intenzivnih strokovnih diskusij. Vsak strokovni delavec je za kolektiv pripravil prispevek – nekateri bolj teoretičnega, drugi praktičnega – s pripravljeno diskusijo za sodelavce. Ugotovili smo, da smo s to sodelovalno kulturo pridobili vsi: večala se nam je samozavest, sodelovanje, večal se je tudi nabor idej ipd.

Obrazci »Analiza vključenosti strokovnega delavca« so pokazali visoko stopnjo samoiniciativnosti strokovnih delavcev (koordinatorstvo, vodenje krožkov, sodelovanje v projektih, natečajih, pisanje člankov, predstavitev le-teh v strokovnih revijah, medijih, konferencah, sodelovanje v kraju, mentorstvo ...). Analiza kratkih učnih sprehodov je pokazala, da strokovni delavci pridobljena znanja s kakovostnih predavanj in izobraževanj (NTC-učenje, Ustvarjalni gib, Aktualne vsebine slovenske predšolske likovne didaktike ...) večinoma intenzivneje preizkušajo in uporabljajo tudi v praksi, prihajalo pa je tudi do izmenjave znanj, saj so nas bogatile predvsem razprave po ogledu neposredne prakse, kar je omenjenemu dajalo izjemno dodano vrednost.

KAKO NAPREJ?

Participacija otrok bo še naprej ostala naše osnovno vodilo za delo z otroki, tako v segmentu dnevne rutine kot pri dejavnostih in bivanju na prostem. Opogumljali bomo tudi tiste otroke, ki ne kažejo interesa, nimajo notranje motivacije, imajo nižjo stopnjo dominantnosti v skupini in težje prihajajo do izraza.

Kotički z nestrukturiranim gradivom bodo v igralnicah postali stalnica. Praksa je namreč pokazala, da je nestrukturirano gradivo zelo uporabno za izdelavo didaktičnih igrac in iger, po katerih otroci radi posegajo.

Zavestno in pogosteje bomo z odprtimi vprašanji pri otrocih spodbujali razvoj vzročno-posledičnega mišljenja. Sistematično, timsko usklajeno ter z več teoretičnega znanja bomo otroke opogumljali k sodelovanju v pogovoru na višjem nivoju, saj rezultati meritve na tem področju kažejo najnižji odstotek.

Izkoristili bomo prednost neurbanega okolja in dejavnosti še pogosteje izvajali v naravi (spodbudno učno okolje, ustvarjalna igra v naravi, izkustvene dejavnosti v naravi ...), spremljali aktualne dogodke in tako še naprej ponujali čim bolj aktualno in pestro ponudbo vsebin, dejavnosti ter metod v vseh oddelkih. Visok odstotek aktivno udeleženih in vedoželjnih otrok na področju pestrih dejavnosti preteklih let nam kaže, da smo na pravi poti.

Vsa predhodno pridobljena znanja, tako individualna kot organizacijska, bomo vključili v neposredno prakso. Skrbeli bomo, da bodo povezovanja z okoljem ostajala stalnica, npr. z lokalnimi društvi, prav tako povezovanje zunaj lokalne skupnosti.

Hospitacije v obliki učnih sprehodov so se izkazale kot dobra praksa, saj nas izkušnje iz učnih sprehodov bogatijo, opogumljajo, omogočajo mreženje primerov dobre prakse itd., zato bomo tudi s tem načinom v prihodnje nadaljevali.

Nadaljevali bomo tudi s t. i. »krožki za kakovost«, kjer bomo nadaljevali s predstavitvijo primerov dobre prakse, se posvetili kakšni aktualni/pereči temi in si v okviru strokovne debate izmenjali izkušnje.

Večina kolektiva je v osebnih refleksijah izrazila težnjo po izbiri novih ciljev, saj smo dosedanja izvajali in poglobljali tri leta. Tako smo se na aktivu strokovnih delavcev 5. 6. 2018 lotili izbire novih prednostnih nalog. Ob tem nas je vodilo razmišljanje, katere kompetence bodo otroci potrebovali v prihodnosti, kakšno popotnico jim dati za življenje. Želimo namreč, da bi bili otroci samostojni, sodelujoči, samozavestni, praktični, raziskovalno učeči se otroci ...

Tim za samoevalvacijo je pripravil nabor prednostnih ciljev za oba segmenta, to je: *znanje in spretnosti ter stališča, vrednote in odnosi*.

Vzgojiteljski zbor je z veliko večino izglasoval prvi cilj s področja znanja in spretnosti, in sicer: »Opazovanje, odkrivanje, raziskovanje narave ter razumevanje pomena okoljske vzgoje«.

Pri drugem cilju je bilo treba izbor ponoviti, saj sta dva cilja s področja stališč, vrednot in odnosov dobila enako število

glasov. Soglasno smo izbrali cilj »Razvijanje temeljnih vrednot (spoštljivost, iskrenost, strpnost, empatija ...)«.

Tako nas v začetku šolskega leta čakata določitev nabora dejavnosti in oblikovanje meril ter izdelava novega akcijskega načrta na ravni izboljšav Vrtca Vransko-Tabor za obdobje treh let, pri čemer bo sodeloval celoten vzgojiteljski zbor. Na tej podlagi pa bodo sledili načrtovanje dela po starostnih obdobjih in izdelava akcijskih načrtov starostnih obdobji, nato pa še načrtovanje po oddelkih ...

SKLEP

Samoevalvacija še ne zagotavlja kakovosti in je tudi ne spreminja, njen namen je spremljanje in vrednotenje doseganja zastavljenih ciljev oziroma načrtovanih izboljšav (Brejc in Koren, 2011 b, 17–18).

V našem vrtcu smo se lotili procesa samoevalvacije načrtno, postopno in sistematično. Po izteku triletnega cikla izvajanja prednostnih ciljev ugotavljamo, da je večina kolektiva osmislila pomen samoevalvacije in je le-tej pozitivno naklonjena. Menimo, da sta cilja ponotranjena, kar je uspešen temelj, da delujemo trajnostno.

VIRI IN LITERATURA

Brejc, M., Koren, A. (2011a). »Zasnova modela samoevalvacije v sistemu ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti.« V: Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti: teorija in praksa uvajanja samoevalvacije v šole in vrtce, M. Brejc, A. Koren, M. Zavašnik Arčnik (ur.), 7–11. Kranj: Šola za ravnatelje.

Brejc, M., Koren, A. (2011b). »Uvajanje samoevalvacije v šolah in vrtcih kot pristop h kakovosti na nacionalni ravni.« V: M. Brejc, A. Koren, M. Zavašnik Arčnik (ur.), Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti: Teorija in pra-

ksa uvajanja samoevalvacije v vrtce in šole (str. 13–43). Kranj: Šola za ravnatelje.

Brejc, M., Gradišnik, S. (2013). »Samoevalvacija v vrtcih in šolah: predstavitev programa«. Interno gradivo. Kranj: Šola za ravnatelje.

Brejc, M., Zavašnik, M., Koren, A., Razdevšek Pučko, C., Gradišnik, S., Širec, A. (2014). Protokol za uvajanje izboljšav in samoevalvacijo v šolah in vrtcih. Kranj: Šola za ravnatelje.

Turnšek, N., Hodnik Čadež, T., Krnel, D. (2009). Projektni pristop kot strategija spodbujanja participacije otrok v učenju in soustvarjanju življenja v vrtcu. V: Iz-zivi pedagoškega koncepta Reggio Emilia. Ljubljana: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Kurikulum za vrtce (1999). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Konvencija o otrokovih pravicah (OZN).

Slovenski teden filma v vrtcu in šoli ter za vrtec in šolo, predstavitev projekta *Izvajajo: mag. Nataša Bučar, Slovenski filmski center, dr. Maja Krajnc, strokovna koordinatorka projekta Slovenski teden filma, mag. Mojca Planšak, Slovenski filmski center*

Slovenski teden filma, ki ga kot stalnico vzpostavljamo z letom 2019 – 12. novembra praznujemo 100-letnico rojstva Franceta Štiglica – predstavlja priložnost za vrtce, osnovne in srednje šole, da se v tem tednu posvetijo filmski ustvarjalnosti. S programi, ki jih sistematično že od leta 2010 podpira Slovenski filmski center,

vzgojnoizobraževalnim zavodom omogočamo dostop do kakovostnih programov filmske vzgoje, med katere sodijo dopoldanski obiski ustvarjalcev in drugih izvajalcev filmske vzgoje v vrtcih in šolah ter zgodnjepopolndanske filmske dejavnosti v filmskih kulturnih ustanovah. S projektom povečujemo dostopnost, sistematičnost in dolgoročnost filmske vzgoje v vzgojnoizobraževalnih zavodih ter v okviru kulturnih ustanov domači film in njegovo ustvarjalnost skušamo približati različnim generacijam ter spodbuditi več koordiniranih formalnih in neformalnih oblik filmske vzgoje.

Nacionalni mesec skupnega branja, predstavitev nacionalne medresorske akcije za spodbujanje branja

Sodelujejo: Petra Potočnik, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS; Diana Volčjak, Andragoški center Slovenije; Savina Zwitter, Bralno društvo Slovenije
Petra Potočnik, nacionalna koordinatorka Nacionalnega meseca skupnega branja (NMSB), in Diana Volčjak, urednica spletnega dogodkovnika NMSB, bosta predstavili rezultate in izsledke prvega NMSB 2018, se sprehodili po spletnem dogodkovniku (<https://dogodkovnik.acs.si/nmsb2018/>) ter izpostavili nekaj najbolj zanimivih projektov in dogodkov, ki so jih kulturne ustanove in vzgojnoizobraževalni zavodi pripravili po Sloveniji in tujini. Predstavljena bo tudi nacionalna komunikacijska akcija *Beremo skupaj* ter njeni učinki in odmevi v javnosti. Izpostavljen bo pomen

vzpostavitev zemljevida izvajalcev, partnerjev in podpornikov, ki se je zgradil skozi NMSB 2018 in *Beremo skupaj* ter predstavlja temelj izgradnje nacionalne mreže za bralno pismenost in bralno kulturo. Savina Zwitter, predsednica Bralnega društva Slovenije, bo napovedala NMSB 2019 in izpostavila ključne nacionalne dogodke (npr. nacionalni posvet Katerega spola so knjižni molji?). Dolgoročni cilj NMSB je, da preraste v stalni medresorski program, ki bi prevzel celovitejšo nacionalno skrb za področje bralne pismenosti in bralne kulture.

Celoten program Kulturnega bazara 2019 najdete na www.kulturnibazar.si.